N°. 35. A°. 1838.

WOENSDAG, den 2den MEI.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 28 April 1838.*

Van wege Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden;

1°. Aan de Slavin *Johanna Carolina*; en hare *zeven* kinderen, genaamd *Sommetje*, *Alida*, *Elisabeth*, *Dirk*, *Maria*, *Hendrika* en *Geertruida*; weleer toebehoord hebbende aan J. N. TORRES.

2°. Aan de Slaven *Neeltje* en *Jan*; toebehoord hebbende J. H. CORDUA nomine uxoris.

3°. Aan de Slaven *Vigeland* en *Johannes*; toebehoord hebbende aan D. J. EIJKEN SLUIJTERS.

4°. Aan de Slavin *Sophia Agatha*; toebehoord hebbende aan den Boedel S. J. LEMMERS weduwe BRAUN; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1°. JOHANNA CAROLINA PIJPERS.
SOPHIA PIJPERS.
ALIDA PIJPERS.
ELISABETH PIJPERS.
DIRK PIJPERS.
MARIA PIJPERS.
HENDRIKA PIJPERS.
GEERTRUIDA PIJPERS.
2°. NEELTJE KANSTEIN.
JAN KANSTEIN.
3°. KAREL VAN WORMS.
LODEWIJK VAN HAARLEM.
4°. SOPHIA AGATHA VREDEMAN.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 30 April 1838.*

Bij Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal opgemerkt zijnde, dat in den text van art. 26 der Wet van 21 Januarij 1838 *op de uitoeffening der Geneeskundige wetenschappen in de Kolonie Suriname*, (Gouvernements-blad No. 2) een misslag is ingesloopen, welke in de toepassing, tot verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding zou kunnen geven, heeft Zijne Excellentie mitsdien bij resolutie van Heden No. 507/46 goedgevonden en verstaan, aan hetzelve artikel de navolgende nieuwe redactie te geven.

ARTIKEL 26.

„Voor ieder voorschrift, hetwelk niet „overeenkomstig het voorgaande art. 25 is „ingerigt, en van hetwelk de Commissie „bij de taxatie der Rekeningen, of bij „visitatie van Apothekars winkels, als „anderzins kennis mogt bekomen, zal „door den Medicinæ, Chirurgiæ, of artis „obstetricæ Doctor verbeurd worden, eene „boete van ƒ 3."

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 30 April 1838.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 27sten dezer maand, N°. 502/458, is de Klerk bij de Magazijnen C. L. D'HONDT, *eervol* uit die betrekking ontslagen en benoemd geworden tot BIJLEGGER bij de *Aukaner Boschnegers* aldaar.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Mengelingen.

Iets van *Hufeland.*

HUFELAND was groot en goed. Hij had (getuigt zijn Lijkredenaar) *een hart als een kind en een geest als een man.* Men *kan* (zeide hij bij deszelfs graf) *niet meer* in éénen mensch begraven!

Op den 12 Augustus 1836 had Hufeland zijnen 74sten verjaardag bereikt, en meende dien in den kring van familie en vrinden te vieren. Tot dat einde had hij ook een aantal spreuken en verzen laten drukken, waarin hij de hoofdstellingen zijner *Makrobiotiek* op eene gemeenzame wijze had vervat, en welke hij, als een laatst aandenken, onder de aanwezigen wilde verdeelen. Dit geschiedde, helaas! op zijne krankbedde, en derzelver milde, vrome en ootmoedige strekking roerde algemeen. Ziehier eenige zijner levensregelen, even eenvoudig maar vloeijender in het oorspronkelijke:

Wilt gij lang leven en in vreugd,
Zoo leer u harden in uw jeugd;
Geniet vrij alles, doch met maat,
En mijd alleen hetgeen u schaadt.

Met melk vingt gij hier aan, te zijn;
Besluit uw leven vrij met wijn;
Doch vangt gij met het einde 't aan,
't Zal aan uw einde u kwalijk gaan.

De wijn verheugt des menschen hart;
Te veel gedronken, baart hij smart;
Hij opent strafbaar u den mond,
En brengt zelfs uw geheimen rond.

Koud water is de beste drank;
't Verlengt het leven u, tot dank;
Het koelt en zuivert u het bloed,
En schenkt u frisschen levensmoed.

Slaap is des menschen plantentijd,
Waar voeding, wasdom best gedijt;
De ziel, na 't spillen van haar kracht,
Wordt als herboren door zijn magt.

Wilt ge altijd wel te moede zijn;
Denk nooit: het moest hier beter zijn;
Neen; arbeid, bid, vertrouw op God,
En schraag des armen droevig lot.

Houd uwe ziel steeds vrij van haat,
Nijd, toorn en aller driften kwaad,
En vest altijd uw hart en zin,
Op rust en vrede en broedermin.

Dat reine liefde u in den echt;
Verbinde en aan uw weerhelft hecht;
Dit heiligt de inspraak der natuur,
En schenkt aan 't leven lust en duur.

De dood worde als een vriend verbeid,
Die naar uw' Vader u geleidt.
Leef steeds getrouw aan deugd en pligt;
Zoo valt u eens het sterven ligt.

Zeldzaam Reisavontuur.

Ik reisde in *Calabrië*, een land vol van slechte lieden, die, zoo ik geloof, niemand beminnen, en inzonderheid den *Franschen* vijandig zijn. In deszelfs gebergten zijn de wegen zoo vele afgronden; onze paarden hadden het slim. Mijn reiskameraad, vooruitrijdende, deed ons een voetpad, dat hem gemakkelijker en korter toescheen, verdwalen. Het was mijne schuld: behoorde ik mij op een losbol van 20 jaren verlaten te hebben? Zoo lang het nog dag was, zochten wij onzen weg te midden van het kreupelhout; maar hoe langer wij zochten, hoe meer wij verdoolden, en het was volslagen nacht, toen wij een huis naderden, dat er zeer zwart uitzag. Wij traden er binnen, niet zonder huivering; maar, wat zouden wij doen? Wij vonden er een gansch gezien van koolbranders bij het avondeten, waartoe men, op het eerste woord, ons uitnoodigde. Mijn jonge vriend liet zich niet bidden; en ziedaar ons etende en drinkende, — hem ten minste; want ik nam het vertrek en het voorkomen onzer gastheeren naauwkeurig op. De laatsten hadden, wel is waar, al het aanzien van koolbranders; maar het vertrek geleek eene wapenkamer; ik zag er snaphanen, pistolen, sabels, messen, bijlen. Alles mishaagde mij; en ik bemerkte weldra, dat ik desgelijks mishaagde. Mijn kameraad, daarentegen, scheen als tot het gezin te behooren, hij lachte en praatte met hen; en, door eene onbezonnenheid, welke ik had kunnen voorzien, vertelde hij weldra, van waar wij kwamen, werwaarts wij gingen, en dat wij *Franschen* waren. Verbeeld u eens! Alleen, verdwaald, zoo ver verwijderd van alle menschelijk hulp, in de magt van onze doodvijanden! En daarbij, om toch niets te verzuimen van hetgeen ons ongelukkig kon maken, hing onze vriend den rijken man uit, en zeide aan onzen gastheer, alsmede aan onzen gids voor den volgenden dag, eene ruime belooning toe. Eindelijk, om de maat vol te meten, sprak hij van zijn valies, beval hun voor hetzelve bijzondere zorg, en dat 't aan het hoofdeneinde van zijne legerstede moest geplaatst worden, begeerende, zeide hij, geene andere peluw! Men zou gezegd hebben, dat wij de juweelen der kroon bij ons hadden, en wat meent ge dat het was? Brieven van zijn meisje! Na geëindigd souper zeide men ons goeden nacht. De huisgenooten sliepen beneden, wij boven, op een' hangzolder, zeven à acht voet hoog, werwaarts men met eene ladder opsteeg, eene soort van nest, waar men binnen kwam, onder de hanebalken doorkruipende, beladen met voorraad voor het gansche jaar. Mijn reisgenoot klom naar boven, en, met het dierbaar valies onder zijn hoofd, sliep hij aanstonds in. Wat mij betreft; besloten hebbende op te blijven, leide ik een goed vuur aan, en zette mij daarnevens. Reeds was de nacht bijkans verstreken, en begon ik mijzelven gerust te stellen, wanneer, nog vóór de aanbraak van den morgen, ik beneden mij onzen hospes met zijne vrouw hoorde praten en kijven; en, het oor neigende naar den schoorsteen, welke met dien beneden gemeenschap had, vernam ik duidelijk deze woorden van den man: „Wel dan, in het kort: gij wilt, dat beiden zullen gedood worden?" Waarop de vrouw antwoordde: „Ja, zeker!" En nu verstond ik niets meer.

Hoe zal ik u mijne gewaarwordingen beschrijven, lieve nicht? Ik kon naauwelijks adem halen; mijn gansche ligchaam werd

koud als marmer; zoo ge mij gezien hadt, gij zoudt getwijfeld hebben, of ik dood dan levend was! Hemel! als ik nog daaraan denk!..... Wij beiden nagenoeg zonder wapenen, tegen twaalf of vijftien, van dezelve zoo welvoorzien! En mijn reisgezel in diepen slaap! Hem wekken, gerucht maken, durfde ik niet: alleen ontsnappen, wilde en konde ik ook niet, wijl het venster wel niet hoog was, maar digt bij hetzelve twee groote doggen als wolven huilden. Verbeeld u, zoo ge kunt, mijnen toestand! — Na verloop van een lang en bang kwartier uurs hoorde ik iemand op den trap, en ik zag, door eene spleet van de deur, den huisvader, met de lamp in de eene en een groot mes in de andere hand. Hij naderde, gevolgd van zijne vrouw. Ik sloop achter de deur. Hij opende dezelve; maar, eer hij binnentrad, gaf hij de lamp aan zijne vrouw over. Nu trad hij voort, met bloote voeten. Zij, hem van verre lichtende, terwijl zij met hare hand het licht gedeeltelijk bedekte, fluisterde hem toe: » Zachtjes, zachtjes toch, dat zij niet wakker worden!" De ladder opklimmende, met zijn mes tusschen de tanden; kwam hij bij het bed, waar de arme slapende jongeling den ontblooten hals, als 't ware, zijnen moordenaar aanbood. Deze greep nu het doodelijk werktuig, en met de andere hand..... eene zijde spek, die aan den balk hing, sneed daarvan een' goeden reep, en verwijderde zich gelijk hij gekomen was; de deur sloot zich, de lamp verdween, en ik bevond mij alleen met mijne gepeinzen.

Toen het morgen werd, kwam men, met geen klein gerucht, ons wekken, gelijk wij verzocht hadden. Men zette ons een ontbijt voor, dat, op mijn woord, regt smakelijk was; onder anderen twee kapoenen; de eene, zeide onze gastvrouw, om op te eten, de andere om mede te nemen. Dezelve ziende, ging er een licht voor mij op, ten aanzien der verschrikkelijke woorden: »Gij wilt dan, dat beiden zullen gedood worden?"

Na geëindigd ontbijt betuigden en betoonden wij aan deze goede lieden, die inderdaad eene vereerende uitzondering maakten op het doorgaand gedrag hunner landgenooten jegens vreemdelingen, onze erkentenis, en vervolgden, onder geleide van eenen gids, onzen togt.

Treffend voorbeeld der verbazingwekkende kracht van het venijn der Ratelslange.

(Uit eene Memorie, ingezonden bij de Koninklijke Societeit van *Edinburg*, door den Heer Audubon, een *Amerikaansch* Natuurkundige.)

Lang, ja misschien eindeloos, behoudt het venijn der Ratelslang deszelfs doodelijke eigenschap, gelijk de volgende daadzaak, welker volkomene echtheid door authentieke getuigenissen is gewaarborgd, kan bewijzen.

In een distrikt in het hart van *Pensylvanie* werd een pachter, terwijl hij zijne velden doorkruiste, ten tijde van den oogst, door zijne laars heen, in het been gebeten door eene Ratelslang, zonder dat hij zulks had opgemerkt. Het indruksel van den tand was zoo flaauw, dat de man, wanende dat hem een doren had geprikt, er geen acht op sloeg. Maar, in zijne woning terugkeerende, maakten geweldige maagpijnen en stuipachtige brakingen binnen weinige uren een jammerlijk einde aan zijn leven. — Een jaar na dit voorval trok zijn oudste zoon 's vaders laarzen aan, ten einde zich naar eene naburige kerk te begeven, en hield dit schoeisel aan tot des avonds. Bij het uittrekken dacht hem eene ligte kwetsing aan het eene been te voelen; hij wreef die plaats herhaalde malen met zijne hand, terwijl hij er met zijne vrouw over praatte, als iets, waarvan hij de oorzaak niet konde gissen. Zich ter ruste begeven hebbende, deden geweldige pijnen hem, na verloop van eenige uren, ontwaken; alle zijne ledematen werden koud, herhaalde bezwijmingen volgden elkander spoedig, en de dood overviel hem, eer men eenige hulp konde erlangen. — Deze beide voorvallen, onder dezelfde omstandigheden, wekten wel bevreemding, maar deden nog geen licht opgaan over derzelver noodlottige oorzaak. Eindelijk helderde een nieuw onheil het tot dusverre onverklaarbare geheim op. Eenigen tijd daarna, namelijk, verkocht de weduwe het lijfstoebehooren van haren man. Een der broeders van den overledene, niet willende, dat de laarzen, door zijnen vader en broeder gedragen, in vreemde handen overgingen, kocht dezelve. Na verloop van (zoo mijn geheugen mij niet bedriegt) volle twee jaren paste hij het vaderlijk schoeisel eens aan. Bij het uittrekken voelde hij desgelijks een krabben aan het been, en de weduwe, daarbij tegenwoordig, herinnerde zich nu, dat haar man, ten dage zijns overlijdens, hetzelfde had ondervonden. Deze ontdekking belette echter den onbedachten jongman niet, gerust naar bed te gaan, ondanks de beden en den angst der zijnen; maar dezelfde smarten kwamen, en eindigden, even als de beide vorige keeren, in den dood des lijders. — Het geval maakte gerucht. Een Geneesheer, deswege onderrigt, begaf zich naar dat oord, won verdere narigten in, ondervroeg de vrienden en familie der drie slagtoffers, en de heillooze laarzen werden hem vertoond. Dezelve met de uiterste oplettendheid onderzoekende, vond hij in eene derzelven de punt eens tands van de Ratelslang, in het leder gedreven; zij stak even naar binnen uit, en was natuurlijk tot duslange niet opgemerkt. Ten einde zich te vergewissen, of eene schijnbaar zoo geringe oorzaak de ware bron des kwaads ware, nam hij zeer voorzigtig den tand weg, en prikte er den snuit van een hond mede; het beest stierf, onder dezelfde verschijnselen.

Men weet, dat de Ratelslang hare gifttanden kan intrekken, even als de kat hare klaauwen; eene eigenschap, haar gemeen met alle venijnige slangen, en zelfs met eenige soorten van vischen. Dit geduchte wapen is enkel verdedigend, maar het dier bepaalt zich geenzins tot het bijten van zijnen vijand; met open muil en uitgestrekte tanden bespringt het, met de snelheid van een' pijl, hem met meer dan twee derden van zijn ligchaam, en treft ten zelfden tijde, dat het zijn moordend vocht in het vleesch spuit. De *Osagen* hebben mij verzekerd, dat de slag eener groote slang een' man ter aarde werpt. De beet dezer dieren dringt zeer diep door, en hunne tanden worden noch door de kleeren, noch zelfs door dik leder gestuit. De wonde is doodelijk, wanneer het geneesmiddel een oogenblik wordt verschoven. De inboorlingen kennen er slechts één, en dit is zeer pijnlijk: het gebeten deel af- of uitsnijden, en de wond uitbranden; maar een oogenblik verwijls, en het is te laat. Het schijnt, dat de hoeveelheid des ingebragten venijns is af te meten naar de diepte der wonde, en bij gevolg naar de kracht van het dier en den trap zijner woede. Men heeft beweerd, dat der slangen vleesch het beste tegengif zou zijn, doch men heeft sinds lang deze meening opgegeven nadat men getuige is geweest van het verschrikkelijk lijden en den haastigen dood dier Ratelslangen, welke men dwong zichzelve te bijten met hare eigene tanden. Derzelver venijn kan vrij ver worden uitgeworpen. Een dier kruipende schepselen, in eene ijzeren kooi opgesloten, en geterg, beet met zoo veel gewelds in de traliën, terwijl het den muil opende en zijne schrikwekkende tanden liet zien, dat de droppels, uit de punt derzelven gespoten, op den afstand van verscheidene voeten, zeer digt bij mij nedervielen.

Het boven verhaalde voorval doet vermoeden, dat de *Amerikaansche* wilden de zaak niet geheel overdrijven, wanneer zij verzekeren, dat de pijlen, gedoopt in het venijn der Ratelslange, gedurende eeuwen een' onvermijdelijken dood aanbrengen.

Groot Hofsouper te Petersburg.

Kapitein Jones werd, gedurende zijn verblijf te *Petersburg*, op een Hofbal en souper genoodigd, waarbij de Keizerin Weduwe van Alexander voorzat, en elk' harer gasten, de tafel rondgaande, op het minzaamst toesprak. Nadat men omtrent 40 minuten getafeld had, verwijderde zij zich. Maar nu begon ook (dus verhaalt de *Engelschman*) de zeldzaamste, onverwachtste en tevens kluchtigste vertooning. Alles greep, namelijk, naar de vreemde geregten, welke de tafel opleverde. Generaals, Graven en andere Heeren, stijf van goud, pakten alles zonder onderscheid, in hunne zakken. Zij beijverden zich, de bedienden hierin voor te gaan, welke hun weinig ontzag betoonden, en gezind schenen, hun den buit te betwisten. Binnen vijf minuten was de gansche tafel opgeruimd; zelfs de lichten waren weg. De gasten hadden mede hun best gedaan. In stede van den verblindenden luister van daar even, bevond men zich in eene duisternis, waarbij men ter naauwernood iets konde onderscheiden. Landswijze, landseere! In *Rusland* is het gebruikelijk, dat alles, wat bij een Keizerlijk gastmaal op tafel komt, den gasten in het algemeen toebehoort. Elk verlangt iets, tot aandenken aan zulk eenen dag, te bezitten; elk wordt te zijnent aangespoord, om toch eene gedachtenis daarvan mede te brengen; en, hetgene ten hoogste onvoegelijk, inhalig, onbeschaamd *schijnt*, blijkt, bij naderen toets, uit bijzondere toegenegenheid voor den Keizer en diens Huis te zijn voortgesproten. Bij dit souper zag men, in het midden van den winter, de uitgelezenste bloemen in potten, waarvan geene weder tot de Keizerlijke trekkassen terugkeerde, maar ook geene in die van anderen overgingen: want de begeerte, om slechts eene *bloem* te bekomen, daar aan het bezit van den *pot* niet te denken viel, vernielde de schoonste planten met woesten hand.

Advertentiën.

Scheepstijdingen.

Binnengekomen.

Den 30sten April, de Engelsche Schoener *Robert Haynes*, Kapt. W. PAIJNE, van *Demerary*.

Idem, de Nd. Am. Brik *Caynet*, Kapt. D. DRISKELL, van *Boston*, hebbende 25 dagen reis.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.